

relsen af et nyt Bibliotek i Aalborg, som det ærede Medlem Hr. N. C. Christensen omtalte. Denne Sag har foreligget i Ministeriet i et Par Aar. I 1922 kom der til Ministeriet Andragende om et Tilskud paa 100 000 Kr. Det var imidlertid uden nogen udarbejdet Plan, og efter at Ministeriet havde forhandlet med Biblioteksdirektøren og ogsaa med Aalborg om Sagen, kom der i 1923 to Projekter til Byggeforetagendet, et paa 150 000 Kr. og et paa 300 000 Kr. Det sidste blev selvfølgelig af Biblioteksdirektøren anset for det bedste, men han tilføjer, at i Almindelighed kan man ikke — i Overensstemmelse med Praksis for øvrigt — anbefale at give Tilskud til Opførelse af Biblioteker. Men jeg henviser til, at Biblioteksloven i Fjor jo fik en ny § 6, hvori der omtales en ny Art af Biblioteker, de meget store, der skulde have Navn af Landsbiblioteker, og af Hensyn til at Aalborg-Biblioteket — ogsaa i Overensstemmelse med det ærede Medlems Udtalelser i Tinget nu nylig — har en meget stor Virksomhed, kunde man vel tænke sig, at det kom ind under de Biblioteker, der var tænkt paa i den nye § 6 i Biblioteksloven, den Paragraf, der siger, at der kan gives ganske særligt Tilskud til saadanne store Biblioteker. Men jeg har fra Forhandlingerne i dette høje Ting og fra Forhandlingerne i Finansudvalget det Løfte paa mig, at jeg i de første Aar ikke skulde benytte denne § 6, og derfor har Ministeriet svaret Aalborg, at man ikke saa sig i Stand til i Øjeblikket at indgaa til Rigsdagen med et Forslag om de 100 000 Kr. til Byggeforetagendet deroppe. Jeg har imidlertid den Opfattelse, at i det Øjeblik vi kommer ind under saadanne økonomiske Forhold, at § 6 i den nye Bibliotekslov kan praktiseres, vil Aalborg-Biblioteket komme blandt de første.

Jeg skal ogsaa tillade mig at sige noget om Spørgsmaalet Herlufsholm. Jeg maa her allerførst gøre opmærksom paa, at Herlufsholm er en selvejende Institution, der ogsaa som Skole har en ganske ejendommelig Stilling. Det sædvanlige Forhold er, at private Skoler, Eksamensskoler, skal have tilstaaet Eksamensret; det er det Magtmiddel, Ministeriet har overfor private højere Almenskoler, hvad enten disse er Mellem- og Realskoler eller Gymnasier, at Berettigelsen til at holde Eksamen skal gives af Ministeriet. Men Herlufsholm indtager i saa Henseende en ejendommelig Stilling, idet Eksamens-

tilladelsen er sikret Herlufsholm ved Lov; Herlufsholm er ved Lov anerkendt som en Skole, der har Eksamensret. Der er altsaa i Forholdet til Ministeriet en meget stor Forskel paa Herlufsholm og alle de andre private Skoler. Dernæst gør jeg opmærksom paa et Forhold, som det ærede Medlem Hr. Andreasen vel nævnte, men som jeg synes fortonede sig noget under det ærede Medlems yderligere Omtale af Sagen. Det ærede Medlem nævnte meget stærkt, at det var uforsvarligt at have et trestrengt Gymnasium med saa faa Elever, som det ærede Medlem angav der findes, og han sagde ogsaa, at man kunde skønne efter de Udtalelser, der er faldet ogsaa efter den nye Forstanders Udtalelser, at man paa dette Punkt vilde ændre sin Praksis for Fremtiden og være villig til paa Herlufsholm at optage saadanne Alumner, der ikke har gennemgaaet Mellemskolen paa Herlufsholm, men kommer fra andre Skoler, saaledes at Gymnasielklasserne kunde faa et passende Antal Elever. I denne Forbindelse nævnte det ærede Medlem ikke noget om Mellem-skoleklasserne, men Forholdet er jo det, at disse Klasser er mere velbesatte. Forholdet dernede er altsaa, naar man skal oplyse det helt og holdent, saaledes, at Mellem-skoleklasserne vel ikke er overfyldte, men har et meget forsvarligt Antal Elever. Men det er jo klart, det ved alle, der har med Skoleforhold at gøre, at ved Overgangen fra Mellemskolen til Realklassen eller Gymnasiet falder en Del Elever fra, saa der bliver færre i Klasserne, og navnlig hvis det er et trestrengt Gymnasium. Forholdet ligger altsaa, synes jeg, saaledes, at man ikke kan sige, at for Fremtiden stiller det Perspektiv sig for Herlufsholm, at Lærerne vil komme til at sidde med ganske enkelte Elever i Gymnasielklasserne. Jeg har ikke forhandlet med den nye Forstander; siden han er tiltraadt, men efter et Interview maa man forudsætte, at Forholdet for Fremtiden ikke bliver det af det ærede Medlem nævnte, at man paa Herlufsholm vil se Gymnasielklasser i et trestrengt Gymnasium med meget faa Elever. Det forandrer jo Billedet noget.

Hvad endelig angaar Bedømmelsen af de pædagogiske Fordele ved en eksklusiv Kostskole eller en Skole, der er dels Kostskole, dels Skole for Omegnen, skal jeg ikke udtale nogen uforgribelig Mening. Jeg ved jo, at der, som ogsaa det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen nævnte efter egen Erfaring, har været gode Skoler, udmærkede Skoler, der var udeluk-